

Орекен АЛМАТОВ : « Орыс тілін білу дұрыс. Бірақ, сен алдымен қазақтығыңмен құндысың! »

Ы. Алтынсарин атындағы АрқМПИ жанынан жұмыс жасайтын «Рухани жаңғыру» кеңсесі ашылғанына көп уақыт болмаса да, бүгінгі күнге дейін жастарға берері мол бірқатар тағылымыды шаралар ұйымдастырды. Соның бірі - студенттердің қарттармен кездесу кеші.

Елбасының «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында ұйымдастырылған шараға Орекен АЛМАТОВ, Шөптібай БАЙДІЛДИН, Қайырден ЖИЕНБАЕВ сынды ақсақалдар шақырылған. Ел шежіресі, өңір тарихы, қаланың құрылу жолынан мол хабары бар қарттар бар білгендерін кездесуге келген жастарға кеңінен әңгімелеп берді. Жиынның мақсаты да сол - Ы. Алтынсарин атындағы АрқМПИ - да өзге өңірлерден келіп білім алушы жастарды Торғай өңірінің терең тарихына қанықтыру болатын.

Басқосуды институт ректоры, ф.ғ.д. Сейітбек Бекенұлы ашып, рухани жаңғыру бағытында жасалып жатқан жұмыстардың жастар болашағы үшін маңыздылығына тоқталды. Жиында алғашқы болып сөз алған, өлкетанушы, шежіреге жетік Орекен АЛМАТОВ ақсақал Торғайдың құрылу тарихын сөз етіп, өңірден шыққан біртуар азаматтарға тоқталып, жастарымыз ұлттық құндылықтарды басты орынға қою керектігін айтты. - 1868 жылы орыс патшасының жар-

лығымен Торғай облысы құрылды. Оның орталығы Орынбор болды. Оған 4 уез қарады. Олар: Елек - қазіргі - Ақтөбе, Николаев бұл - Қостанай, сосын Ырғыз бен Торғай. Әуелде Торғайдың уезінде 10 болыс болған. Кейіннен 6 болыс арғын, 6 болыс қыпшақ, 1 болыс найман болып - 13 болысқа көбейді... Арқалық қаласының қалыптасуына көп адамның еңбегі сіңген. Қазақтың белгілі азаматтары - Оразалы ҚОЗЫБАЕВ, Еркін ӘУЕЛБЕКОВ, Сақан ҚҰСАЙЫНОВ, Өзбекәлі ЖӘНІБЕКОВ сынды азаматтар Торғайды, Арқалықты, осы жердің халқын көтерді. Осы өңірден батырлар, ғалымдар, ақындар, шешен - билер қай заманда да көп болған. Оны мақтанышпен айтуымызға болады. Жастар сендерге айтарым - орыс тілін білу дұрыс. Біз орыс тілі арқылы әлемдік мәдениетке шықтық. Бірақ, ең алдымен сен өзіңнің қазақтығыңмен құндысың! Өзіңнің тарихыңды, тіліңді, дәстүріңді сыйла! Қазақтың әдебиетінен, мәдениетінен ғажап дүние жоқ! Музыка да бұзылуға айналды. Кейбір халықтық құндылықтарымыз ұмыт қалып бара жатыр. Соны сақтауға тиіс бір қасиетті бұрыш - біздің Торғай өңірі деп есептеймін, - деп салиқалы ой айтты.

Жиында қаламыздың қалыптасуына - Қызылқозыдан бастап куә болған, өзі де кен саласында еңбек еткен - Қайырден ақсақал Арқа-

лықтың тарихында ойып тұрып орын алатын даңқты кеншілер жайындағы мәліметтермен бөлісті.

Өлкетанушы Шөптібай БАЙДІЛДИН - торғай топырағынан тараған талантты тұлғалармен қатар, аймақтың әлі ашылмаған мол қазба байлығы, сыры ғылымға мәлім де беймәлім болып отырған құнды тарихи орындарымыз тұрғысында мол ақпарат берді. - Өңірімізден үш жүздің сыртында ғалым, жазушы, академик шыққан. Ыбырай бабамыз ашқан мектеп, соның салған жолы бізде осынша тектілердің қалыптасуына бірінші себеп болды. Кешегі Ахмет пен Міржақыптар сол мектептің түлегі. Торғайдан неге ғалымдар көп шығады десең, торғай халқы ғылымға сол Ыбырайдан бастап бейімделді. Біздің тарихымыз сан ғасырларға кетеді. Торғай топырағында ашылмаған құпия бар. Ол «Экспо - 2017» халықаралық көрмесінде қара мрамордың бетіне ақ түспен жазылып әлем жұртына таныстырылды, - дейді Шөптібай ағамыз.

Шара барысында студенттер көкейдегі сауалдарын жолдап, тұшымды жауаптарға қанықты. Өңір тарихы, қаламыздың қалыптасуы, аймағымыздағы тарихи орындар, қазба байлықтарымыз жайында кеңінен айтылған шараның жастарға берері мол болғаны анық.

Дархан АМАНТАЙҰЛЫ